ליקוטי הלכות — הלכות מזוזה

קְבִיעוּת מְזוּזָה בְּבַיִת:

עַל-פִּי מַה שֶּׁכָּתַב רַבֵּנוּ (בְּסִימָן רסו) שֶׁצָּרִיךְ לִבְנוֹת הַבַּיִת בְּחָכְמָה בִּבְחִינַת בְּחָכְמָה יִבָּנֶה בָּיִת, אֲבָל כְּשֶׁבּוֹנֶה בְּלֹא חָכְמָה מִתְמַסְכֵּן בְּחִינַת פִּגַּם הַחָכְמָה, בְּחִינַת חָכְמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָה. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי מִצְוַת סָכָּה יְכוֹלִין לִבְנוֹת וְלֹא יִזֹּק, כִּי סָכָּה הִוא בְּחִינַת בִּינָה שֶׁעַל יָדָהּ יְכוֹלִין לִבְנוֹת, עַיֵּן שָׁם:

וְזֶה בְּחִינַת מְזוּזָה, כִּי אִיתָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ (בְּסִימָן כג) שֶׁהַמְּזוּזָה הִוא בְּחִינַת עֲשִׂירוּת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, וְהָיָה שַׁדַּ"י בְּצָרֶיךָ וְכֶסֶף תּוֹעָפוֹת לָךְ, עַיֵּן שָׁם:

וְעַל-כֵּן קוֹבְעִין הַמְּזוּזָה כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ עֲשִׂירוּת אֶל הַבַּיִת כְּדֵי לְתַקֵּן פִּגַּם הַחָכְמָה שֶׁהוּא בְּחִינַת חָכְמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָה. וְעַל-יְדֵי הַמְּזוּזָה, שֶׁהִוא בְּחִינַת עֲשִׂירוּת, נִתְתַּקֵּן, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְתַּקֵּן הַבַּיִת שֶׁקִּיּוּמוֹ תָּלוּי בְּתִקּוּן הַחָכְמָה כַּנַּ"ל. וְכֵן אִיתָא בִּמְקוֹמוֹת אֲחֵרִים בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ שֶׁהַחָכְמָה תְּלוּיָה בַּעֲשִׂירוּת בְּחִינַת הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת עָזּוֹ (בְּסִימָן ס), עַיֵּן שָׁם. וְכֵן בְּמָקוֹם אַחֵר וְעַל-יְדֵי הָעֲשִׂירוּת שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל-יְדֵי הַמְּזוּזָה נִשְׁמָר הַבַּיִת. כִּי עֲשִׂירוּת הִוא שְׁלֵמוּת הַנֶּפֶשׁ וּשְׁמִירָתָהּ כִּדְאִיתָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ (בְּסִימָן סט) וְזֶה בְּחִינַת יְבָרֶכְךָ ה' בְּמָמוֹן. וְיִשְׁמְרֶךָ מִן הַמַּזִּיקִין, הַיְנוּ שֶׁעַל-יְדֵי הַמָּמוֹן נִשְׁמָר מִן הַמַּזִּיקִין, כִּי הַמָּמוֹן הוּא שְׁמִירַת הַנֶּפֶשׁ:

וְעַל-כֵּן סֻכַּת חֶג פָּטוּר מִן הַמְּזוּזָה, כִּי כָּל כֹּחַ הַמְּזוּזָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת תִּקּוּן הַחָכְמָה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת סָכָּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשֵּׂכֶל כַּנַּ"ל. וְעַל-כֵּן הַסָּכָּה בְּעַצְמָהּ בְּוַדַּאי פְּטוּרָה מִן הַמְּזוּזָה, כִּי מִשָּׁם נִמְשָׁךְ כָּל תִּקּוּן הַבַּיִת, דְּהַיְנוּ הַשֵּׂכֶל, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ בְּחִינַת וַיַּעֲקֹב נָסַע סֻכֹּתָה וַיִּבֶן לוֹ בָּיִת, עַיֵּן שָׁם. וְעַל-כֵּן כָּל דִּינֵי מְזוּזָה כְּדִין הַסֵּפֶר תּוֹרָה בְּכָל דִּינֶיהָ וְגַם הִוא כְּלוּלָה מִכָּל הַתּוֹרָה, כִּי שְׁמַע וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ הוּא כְּלָלִיּוּת כָּל הַתּוֹרָה, כִּי בְּחִינַת מְזוּזָה הוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה שֶׁיּוֹצֵאת מִבְּחִינַת סָכָּה שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מִתְקַנִּין הַבַּיִת בְּחִינַת בְּחָכְמָה יִבָּנֶה בָּיִת, שֶׁזֶּה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת סָכָּה כַּנַּ"ל שֶׁמִּשָּׁם הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, וְאַל תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ. בְּחִינַת אֵם לַבִּינָה, עַיֵּן כָּל זֶה בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ עַל פָּסוּק וְיַעֲקֹב נָסַע סֻכֹּתָה, עַיֵּן שָׁם:

עַל-פִּי מַה שֶּׁכָּתַב רַבֵּנוּ זַ"ל הֲרֵינִי כַּפָּרַת מִשְׁכָּבוֹ בַּמַּאֲמָר הַמַּתְחִיל, בְּרֵאשִׁית לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, עַיֵּן שָׁם הֵיטֵב. (בְּלִקּוּטֵי תִּנְיָנָא סִימָן סז) :

וְהַיּוֹצֵא מִשָּׁם שֶׁהַצַּדִּיק הָאֱמֶת הוּא הָרֹאשׁ בַּיִת וְהוּא מֵאִיר לְהַבָּתִּים שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְהָרֹאשׁ הַזֶּה הַמֵּאִיר לְהַבַּיִת הוּא בְּחִינַת שֵׁם ה', בְּחִינַת ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. וְהוּא בְּחִינַת מֹחִין וְהוּא בְּחִינַת מְאוֹרֵי אוֹר, בְּחִינַת מְאוֹר עֵינַיִם וְהוּא מֵאִיר לְהַבַּיִת, הַיְנוּ לְהַבַּיִת הַמְקֻדָּשׁ וּלְכָלִיּוּת הַבָּתִּים שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצּוֹלִין הַבָּתִּים מִשְּׂרֵפוֹת אֵשׁ שֶׁזֶּה בְּחִינַת מְאוֹרֵי אֵשׁ חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד מְאוֹרֵי אוֹר, שֶׁהֵם הֵפֶךְ שֵׁם ה', כִּי מְאוֹרֵי אֵשׁ הֵם בְּחִינַת שֵׁם הַטְּמְאָה שֶׁל הַחִיצוֹנִים וְעַל-יְדֵי מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁהוּא בְּחִינַת הָרֹאשׁ

בַּיִת הַנַּ"ל, בְּחִינַת שֵׁם ה', עַל-יְדֵי-זֶה נִצּוֹלִין הַבָּתִּים מִבְּחִינַת מְאוֹרֵי אֵשׁ, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁמוֹת הַחִיצוֹנִים וְכוּ' כַּנַּ"ל, עַיֵּן שָׁם כָּל הַמַּאֲמָר הֵיטֵב:

עַל-פִּי הַמַּאֲמָר "וַיִּבֶן ה' אֱלֹקִים אֶת הַצֵּלָע" בְּלִקּוּטֵי הָרַאשׁוֹן בְּסִימָן סז:

וְהַכְּלָל, כִּי צְרִיכִין לִשְׁמֹר אֶת הַנֶּפֶשׁ מְאֹד וְעִקַּר שְׁמִירַת הַנֶּפֶשׁ הוּא עַל-יְדֵי הַכָּבוֹד, כִּי הַנֶּפֶשׁ מִלֶּבֶשֶׁת בְּכָבוֹד וְכוּ' וּצְרִיכִין לִרְאוֹת שֶׁיִּהְיֶה פָּנִים לְהַכָּבוֹד וְכוּ' וּכְשֶׁנִּפְגָּם הַכָּבוֹד וְאֵין לוֹ פָּנִים אֲזַי נוֹטְלִין כָּבוֹד הָעַזֵּי פָּנִים שֶׁבַּדּוֹר וְכוּ'. וְאָז הַמַּלְכוּת בִּבְחִינַת צֶדֶק וְכוּ' וְצָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת ה' שֶׁיִּהְיֶה נַעֲשֶׂה מִצֶּדֶק צְדָקָה וְכוּ', עַיֵּן שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב:

עַל-פִּי מַה שֶּׁמְּבֹאָר בְּסוֹף סֵפֶר לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן הַנִּדְפָּס אֵצֶל הַמַּעֲשִׂיּוֹת בְּדַף טו רָאוּי לְאָדָם לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לִהְיוֹת בָּעוֹלָם הַבָּא וְכוּ', עַיֵּן שָׁם מֵעִנְיַן הַשַּׁ"י עוֹלָמוֹת שֶׁהֵם שַׁעֲשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהַזְכִּיר אֶת עַצְמוֹ בָּהֶם כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ וּלְהַשְׁמִיט אֶת עַצְמוֹ מִתַּאֲוַת עוֹלָם הַזֶּה וַהֲבָלָיו וְאֵלּוּ הַשַּׁ"י עוֹלָמוֹת נִבְנִין מִמַּחֲלֹקֶת, דְּהַיְנוּ עַל-יְדֵי שֶׁהַצַּדִּיק דָּן אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת אֲפִלּוּ הַחוֹלְקִים עָלָיו וְעוֹשֶׂה שָׁלוֹם בֵּין הַמַּחֲלֹקֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת חַלְקֵי אֲבָנִים וְכוּ'. וּבוֹנֶה מֵהֶם בָּתִּים בִּבְחִינַת שְׁלוֹם בַּיִת. וּמֵהַבָּתִּים נַעֲשִׂין עוֹלָם עַד שֶׁנַּעֲשִׂין שַׁ"י עוֹלָמוֹת בְּחִינַת לְהַנְחִיל אוֹהֲבַי יֵ"שׁ, עַיֵּן שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב: